

25. ZUIDPLASPOLDER

DOEL

- De integrale gebiedsontwikkeling van de Zuidplaspolder voor wonen, werken, glas en groen/water inclusief recreatie en bereikbaarheid;
- Het sturen op innovatieve en duurzame concepten. Uitgangspunt daarbij is het ontwikkelen en toepassen van klimaatbestendige en milieu- en ruimtesparende oplossingen met een voorbeeldwerking;
- Het bevorderen van de integrale uitvoering.

**Dr. Jacqueline Cramer, minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer en
Drs. Govert Veldhuijzen, gedeputeerde¹ van de provincie Zuid-Holland, tevens in de hoedanigheid van
voorzitter van de Stuurgroep Zuidplas**

Komen overeen zich in te spannen dat de volgende stappen worden genomen:

Rijk

- Besluit over kostenverdeling rijk – regio parallelstructuur A12/A20 Gouweknoop/Moordrechtboog (1 november 2007);
- Besluit over de toelating tot de uitwerkingsfase van de procedure van het budget Nota Ruimte (1 december 2008);
- Besluit over start planstudie parallelstructuur A12/A20 Gouweknoop/Moordrechtboog en de daarbij behorende rijksbijdrage (MIRT) (1 december 2008);
- Besluit over de financiële steun uit het budget Nota Ruimte aan het eind van de uitwerkingsfase (1 juli 2009).

Provincie en Zuidplasp gemeenten

- Besluit over kostenverdeling regio - rijk parallelstructuur A12/A20 Gouweknoop/Moordrechtboog (1 november 2007);
- Vaststelling Handboek Hoofdplanstructuur, kwaliteitsleidraad en input voor bestemmingsplannen (1 juli 2008);
- Vaststelling uitvoeringsstrategie klimaatbestendigheid na afronding hotspot-onderzoek klimaat (1 november 2008);
- Besluit over eigen bijdrage publieke partijen aan deelplannen Restveen en Groene waterparel en Zuidplas-Noord (voorheen Glastuinbouwbedrijvenlandschap) (1 juli 2009);
- Go / no go besluit Restveen en Groene waterparel (1 juli 2009);
- Besluit over (gefaseerde integrale uitvoering van) het Startprogramma 2010-2020 (1 november 2009);
- Besluit over de realisering onderliggend wegennet (1 november 2009).

Zuidplasp gemeenten

- Besluit over bestemmingsplannen behorend bij de zes deelplannen (1 juli 2009);
- Besluitvorming door gemeenten over het vastleggen van tracés van onderdelen van het onderliggende wegennet in hun bestemmingsplannen (1 juli 2009).

¹ De Gedeputeerde verkeer en vervoer is voorzitter van de Stuurgroep Zuidplas, waarin naast de provincie de vijf Zuidplasp gemeenten, stad en regio Rotterdam en het hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard participeren.

De minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer spant zich in:

- afstemming en besluitvorming met andere ministeries te verzorgen (inhoudelijk en financieel);
- een besluit te initiëren over een bijdrage uit het budget Nota Ruimte.

De gedeputeerde van de provincie Zuid-Holland spant zich in:

- de planvorming en uitvoering van het project te verzorgen;
- de ontwikkeling van innovatieve en duurzame concepten voor een klimaatbestendige en duurzame inrichting van de Zuidplaspolder te initiëren;
- de afstemming met en draagvlak binnen de betrokken partijen, waaronder de Zuidplasmunicipaliteiten, te verzorgen (inclusief derden die bij het project betrokken zijn of belanghebbend zijn);
- actief te zijn in het verkrijgen van financiële bijdragen vanuit de regio.

De ambassadeur van dit project is Riek Bakker.

PROJECTOMSCHRIJVING

De hierboven gemaakte bestuurlijke afspraken hebben betrekking op de volgende projectomschrijving.

AANLEIDING

De Zuidplaspolder is de droogmakerij tussen Rotterdam, Zoetermeer en Gouda (driehoek RZG). Dit gebied maakte voorheen deel uit van het Groene Hart. In de Zuidvleugel van de Randstad spelen grote ruimtelijke vraagstukken. Concreet gaat het om:

- In de Zuidvleugel van de Randstad is een tekort aan de juiste, landelijk woonmilieus in aanvulling op de binnenstedelijk woonmilieus.
- De aantrekkelijkheid van de woon- en leefomgeving voor bestaande en toekomstige bewoners van de Randstad staat onder druk als gevolg van een tekort aan groen, natuur en recreatie in en om de steden.
- De Zuidplas verrommelt en de landschappelijke panorama's vanaf snel- en spoorwegen dreigen te verdwijnen.
- De versterking van de greenports in de Randstad enerzijds, en de ruimte- en milieudruk anderzijds vragen om innovatieve concepten in het glas/bedrijvenlandschap ten aanzien van energie-, ruimte- en watergebruik.
- De ontwikkeling van nieuwe woningbouwlocaties in de Randstad moet klimaatbestendig zijn. Dat betekent dat maatregelen gericht op vermindering van overstromingsrisico's en tegen wateroverlast door intensieve regen, worden afgestemd op de klimaatverandering en bodemdaling gedurende de voorziene levensduur van de woningen.
- Een planmatige benadering voor de integrale gebiedsopgave en transformatie van de Zuidplaspolder moet de problematiek het hoofd bieden en de aanwezige kansen benutten.

DOEL

Het doel van de gezamenlijke inspanning voor het Randstad Urgentproject Zuidplaspolder is:

- De integrale gebiedsontwikkeling van de Zuidplaspolder voor wonen, werken, glas en groen/water inclusief recreatie en bereikbaarheid;
- Het sturen op innovatieve en duurzame concepten. Uitgangspunt daarbij is het ontwikkelen en toepassen van klimaatbestendige en milieu- en ruimtesparende oplossingen met een voorbeeldwerking;
- Het bevorderen van de integrale uitvoering.

Hierdoor wordt de problematiek aangepakt en worden de kansen voor het gebied benut.

SCOPE

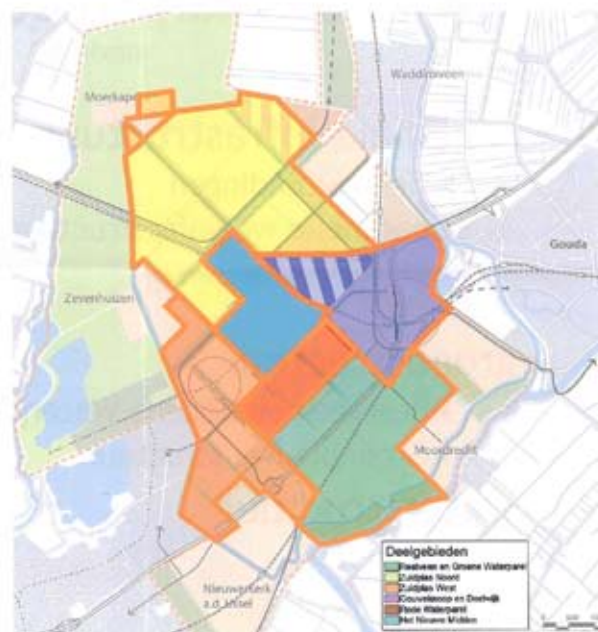
Het project Zuidplaspolder biedt ruimtelijk de mogelijkheden om programma's te accommoderen, zowel voor werken, wonen als recreëren in met een planhorizon 2030. Voor de periode 2010-2020 is een startprogramma ontwikkeld voor de deelgebieden: Restveen en Groene Waterparel, Zuidplas-Noord (met het glastuinbouwbedrijvenlandschap), Zuidplas-West, Rode Waterparel, het Nieuwe Midden en de Gouweknoop. Het Startprogramma, waarover tussen de Zuidplaspactpartijen bestuurlijke overeenstemming bestaat, betreft voor de periode 2010-2020: 7.000 woningen, geconcentreerde ontwikkeling van 200 ha nieuwe en verplaatsing van 80 ha verspreide kassen in een glasbedrijvenlandschap, de realisatie van 110 ha bedrijventerrein, de aanleg van parallelle weginfrastructuur, een station en circa 400 ha natuur, inclusief ruimte voor waterberging. Voor wat betreft de woningbouw ligt het accent op landelijk wonen in aan te leggen landschap en dorpsuitbreidingen. Dit programma fungeert aanvullend op de binnenstedelijke programma 's van de deelnemende gemeenten.

In de periode 2008-2011 worden planvoorbereidingen getroffen en afspraken gemaakt over uitvoering en financiering. In het kader van de samenwerking in Randstad Urgent dienen specifieke afspraken gemaakt en besluiten genomen te worden over:

- de realisering van het deelprogramma Restveen en Groene waterparel (go/no go);
- de mogelijkheid van een voorbeeldproject voor (natte) natuur, recreatie, panorama's en tegen verrommeling, eventueel voorzien van een educatief centrum in het gebied;
- de inzet van rijksmiddelen uit het budget Nota Ruimte
- aanvullende maatregelen klimaatbestendigheid na afronding van het hotspot onderzoek klimaat voor de Zuidplas;
- een handboek voor kwaliteitsborging in bestemmingsplannen;
- implementatie van specifieke maatregelen rond zuinig energie-, water- en ruimtegebruik binnen het glastuinbouwbedrijvenlandschap in het deelprogramma Zuidplas-Noord;
- de realisering van de parallelle weginfrastructuur en een station
- het programma van de integrale uitvoering.

Deelgebieden

SAMENHANG

Het project Zuidplas heeft samenhang met de volgende Randstad Urgentprojecten:

1. Stadshavens: de woonmilieus Stadshavens en Zuidplaspolder zullen complementair zijn. Over kwaliteit en kwantiteit zijn regionale afspraken gemaakt.
2. Compartimentering 'centraal Holland': compartimentering draagt bij aan klimaatbestendigheid van de Zuidplaspolder. Compartimentering 'centraal Holland' wordt binnen dit project gezien op dijkkringniveau en niet op polderniveau. Eventuele maatregelen op polderniveau krijgen de aandacht binnen het project Zuidplas.
3. Flessenhals A4 en A12: de bereikbaarheid op de wegvakken A12 Zoetermeer –Gouda en A12 Gouda – Woerden kan van invloed zijn op de ontwikkelingsmogelijkheden van woon- en werklocaties in de Zuidplaspolder.

Over de samenhangende projecten vindt afstemming plaats.

RESULTAAT

Het uiteindelijk resultaat van de gezamenlijke inspanning voor het Randstad Urgentproject Zuidplaspolder is de integrale ontwikkeling van een kwalitatief hoogwaardige en klimaatbestendige Zuidplaspolder. Over het totaalprogramma en de bereikbaarheid zijn afspraken gemaakt. Het deelprogramma Restveen en Groene waterparel is gerealiseerd in de vorm van (natte) natuur, mogelijkheden voor (water)recreatie, panorama's, waterberging en een eventueel educatief centrum. Er zijn specifieke maatregelen getroffen rond zuinig energie-, water- en ruimtegebruik binnen het glastuinbouwbedrijvenlandschap in het deelprogramma Zuidplas-Noord.

DIENSTREGELING EN TE NEMEN BESLUITEN

Onderstaande partijen zullen zich inzetten om tijdens deze kabinetsperiode te komen tot de volgende besluiten:

Rijk

- Besluit over kostenverdeling rijk – regio parallelstructuur A12/A20 Gouweknoop/Moordrechtboog (1 november 2007);
- Besluit over de toelating tot de uitwerkingsfase van de procedure van het budget Nota Ruimte (1 december 2008);
- Besluit over start planstudie parallelstructuur A12/A20 Gouweknoop/Moordrechtboog en de daarbij behorende rijksbijdrage (MIRT) (1 december 2008);
- Besluit over de financiële steun uit het budget Nota Ruimte aan het eind van de uitwerkingsfase (1 juli 2009).

Provincie en Zuidplaspoldergemeenten

- Besluit over kostenverdeling regio - rijk parallelstructuur A12/A20 Gouweknoop/Moordrechtboog (1 november 2007);
- Vaststelling Handboek Hoofdplanstructuur, kwaliteitsleidraad en input voor bestemmingsplannen (1 juli 2008);
- Vaststelling uitvoeringsstrategie klimaatbestendigheid na afronding hotspot-onderzoek klimaat (1 november 2008);
- Besluit over eigen bijdrage publieke partijen aan deelplannen Restveen en Groene waterparel en Zuidplas-Noord (voorheen Glastuinbouwbedrijvenlandschap) (1 juli 2009);
- Go / no go besluit Restveen en Groene waterparel (1 juli 2009);
- Besluit over (gefaseerde integrale uitvoering van) het Startprogramma 2010-2020 (1 november 2009);
- Besluit over de realisering onderliggend wegennet (1 november 2009).

Zuidplaspoldergemeenten

- Besluit over bestemmingsplannen behorend bij de zes deelplannen (1 juli 2009);
- Besluitvorming door gemeenten over het vastleggen van tracés van onderdelen van het onderliggende wegennet in hun bestemmingsplannen (1 juli 2009).

Dit afsprakenkader eindigt als de hierboven genoemde besluiten zijn genomen, maar niet later dan het einde van deze kabinetsperiode.

WETTELIJKE PROCEDURES

In 2004 is de Interregionale Structuurvisie driehoek RZG Zuidplas door 23 publieke en private partijen vastgesteld, in 2005 uitgewerkt in het Intergemeentelijk Structuurplan (ISP) en tevens vertaald in een streekplanherziening. In mei 2006 hebben de Staten van Zuid-Holland ingestemd met de Tweede partiële herziening van het Streekplan Zuid-Holland Oost voor de Zuidplas, alsmede met de Strategische Milieubeoordeling (SMB). Voor de deelgebieden worden bestemmingsplannen opgesteld, waarnodig in combinatie met een milieu-effect-rapportage. Deze bestemmingsplannen zullen in ieder geval worden getoetst aan de structurende elementen (bindend) en kernpunten (richtinggevend) uit het vigerende ruimtelijk toetsingskader, zijnde op dit moment het Streekplan.

FINANCIERING

De integrale uitvoering van het Startprogramma voor de Zuidplas vergt in de periode 2010-2020 van publieke partijen een additionele financiering van 400 mln euro.

Aan het Rijk is een bijdrage gevraagd voor de realisering van Restveen- en Groene Waterparel, het innovatieve karakter van het Glasbedrijvenlandschap (Zuidplas-noord), de parallelle infrastructuur en aanvullende kleine, infrastructurale maatregelen om voldoende klimaatbestendig te zijn. Een eventuele bijdrage komt ten laste van het Nota Ruimte budget (FES) en het Infracfonds (MIRT).

Parallel aan de bijdrage van de rijksoverheid vindt het traject van de provinciale bijdrage plaats (o.a. uit Meerjaren Programma Infrastructuur). In het Uitvoeringsprogramma van het Coalitieakkoord 2007-2011 wordt de verbetering van de ontsluiting van de Zuidplas opgenomen.

Private (ontwikkelings)partijen worden uitgenodigd deel te nemen aan Gebieds Ontwikkelings Maatschappijen (per deelgebied) waarbij een bijdrage wordt afgesproken voor de bovenplanse verevening door de Regionale Ontwikkelingsorganisatie Zuidplas (ROZ).

ORGANISATIE

Besluiten over het project Zuidplaspolder worden genomen door de Stuurgroep Zuidplas bestaande uit de provincie Zuid-Holland, gemeenten Zevenhuizen-Moerkapelle, Nieuwerkerk aan den IJssel, Moordrecht, Waddinxveen, Gouda, Rotterdam, de Stadsregio Rotterdam en het Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard. De Stuurgroep Zuidplas is het bestuurlijk coördinerende gremium; de afzonderlijke publieke partijen zorgen voor democratische legitimatie van de plannen die binnen hun competentie vallen. De voorzitter van de Stuurgroep Zuidplas is de in dit afsprakenkader genoemde Gedeputeerde van de provincie Zuid-Holland. De voorzitter van de Stuurgroep is verantwoordelijk voor de afstemming binnen de regio, voor zover vertegenwoordigd in de Stuurgroep.

De plannen en besluiten worden voorbereid door het projectbureau driehoek RZG Zuidplas (projectdirecteur P. Hordijk). Het FORUM Zuidplas is een klankbordorganisatie van 25 partijen uit het maatschappelijk en economisch middenveld en de departementen Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening, Milieu, Verkeer en Waterstaat, Economische Zaken en Landbouw, Natuurbeheer en Voedselkwaliteit. De rijksinbreng wordt gecoördineerd door het ministerie van VROM. De Minister van VROM is verantwoordelijk voor de afstemming binnen het Rijk. De vijf gemeenten in de Zuidplas: Zevenhuizen-Moerkapelle, Nieuwerkerk aan den IJssel, Moordrecht, Waddinxveen, Gouda hebben samen met de provincie Zuid-Holland en de gemeente Rotterdam de Publieke Grondbank opgericht voor met als doel strategische gelegen gronden in het gebied aan te kopen.

Met ingang van 1 januari 2008 wordt de Regionale Ontwikkelingsorganisatie Zuidplas opgericht die zorg draagt voor a) programmering b) bovenplanse verevening en fondsvorming c) kwaliteitsborging d) programmering/ uitvoering hoofdplanstructuur. Deelnemers aan deze gemeenschappelijke regeling zijn dezelfde partijen als de

Publieke Grondbank. Ook zal de ROZ in de loop van 2008 de taak van de stuurgroep overnemen.

SLOTBEPALINGEN

De afspraken zoals geformuleerd zijn niet in rechte afdwingbaar.

In de algemene inleiding op deze bestuurlijke afspraken zijn twee elementen nader uitgewerkt: het mandaat van het projectduo en de financiële informatie.

**De minister van Volkshuisvesting,
Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer**

**De gedeputeerde
van de provincie Zuid-Holland**

Dr. Jacqueline Cramer

Drs. Govert Veldhuijzen

Vastgesteld op 29 oktober 2007